

Dr. Luc Stockx, interventioneel radioloog: "Wij kunnen altijd met twee en soms zelfs met drie artsen aan de angiotafel staan wat de kwaliteit van de behandeling ten goede komt."

Foto (v.l.n.r.): prof dr. Sam Heye, dr. Luc Stockx, dr. Thierry Boulanger

ZOL EN JESSA WERKEN SAMEN VOOR INTERVENTIONELE RADIOLOGISCHE BEHANDELINGEN

Het Ziekenhuis Oost-Limburg en het Jessa Ziekenhuis werken sedert 2 augustus 2016 samen op het vlak van interventionele radiologische behandelingen. Bedoeling van de samenwerkingsovereenkomst is een samenwerking opzetten waarbij beide partijen afspraken maken over welke activiteit gecentraliseerd wordt in het ZOL en welke aangeboden wordt op beide vestigingsplaatsen.

De interventionele radiologen van de beide ziekenhuizen zullen in het kader van de samenwerking als één team werken dat samen de wachtdiensten 24/7 voor acute stroke organiseert in Limburg, in nauwe samenwerking met de Limburgse partnerziekenhuizen en eventueel ook buiten Limburg. Ingrepen voor deze patiënten kunnen in de beide ziekenhuizen plaatsvinden.

De endovasculaire behandeling van aneurysmata of bloedvatuitstulpingen in de hersenen evenals van de andere bloedvataandoeningen in de hersenen blijft enkel plaatsvinden in het ZOL, aangezien de specifieke expertise met betrekking tot interventionele neuroradiologische behandelingen daar gecentraliseerd is. De perifere interventionele radiologische ingrepen worden verder ontwikkeld in beide ziekenhuizen.

De samenwerking kadert in de overeenkomst die ZOL en Jessa afsloten op 1 juli 2011 om hooggespecialiseerde expertfuncties samen uit te bouwen. Daarnaast komen beide ziekenhuizen met de overeenkomst tegemoet aan de vraag van minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Maggie De Block om via netwerking en samenwerking te komen tot een efficiëntere benutting van de beschikbare middelen. ZOL en Jessa engageren zich om dit ook in de toekomst te blijven doen.

In de praktijk ging de samenwerking reeds van start begin 2016. Het betreft een overeenkomst van onbepaalde duur.

Tijdens een rondetafelgesprek verduidelijken de radiologen hoe zij de samenwerking invullen. Voor het ZOL zijn dit dr. Martijn Grieten, diensthoofd Medische Beeldvorming, dr. Luc Stockx en dr. Thierry Boulanger, interventioneel radiologen. Voor het Jessa Ziekenhuis gaat het om dr. Geert Souverijns, diensthoofd Radiologie en prof. dr. Sam Heye, interventioneel radioloog.

Waarom is deze samenwerking belangrijk en een meerwaarde voor de patiënt?

Dr. Souverijns (Jessa): "Minister De Block dringt er in haar hervormingsplannen van de gezondheidszorg op aan om de zorg efficiënter te organiseren en meer in te zetten op netwerking. Dat is een belangrijke evolutie. In Limburg zijn er twee netwerken van ziekenhuizen die georganiseerd zijn rond enerzijds het Jessa Ziekenhuis en anderzijds het ZOL."

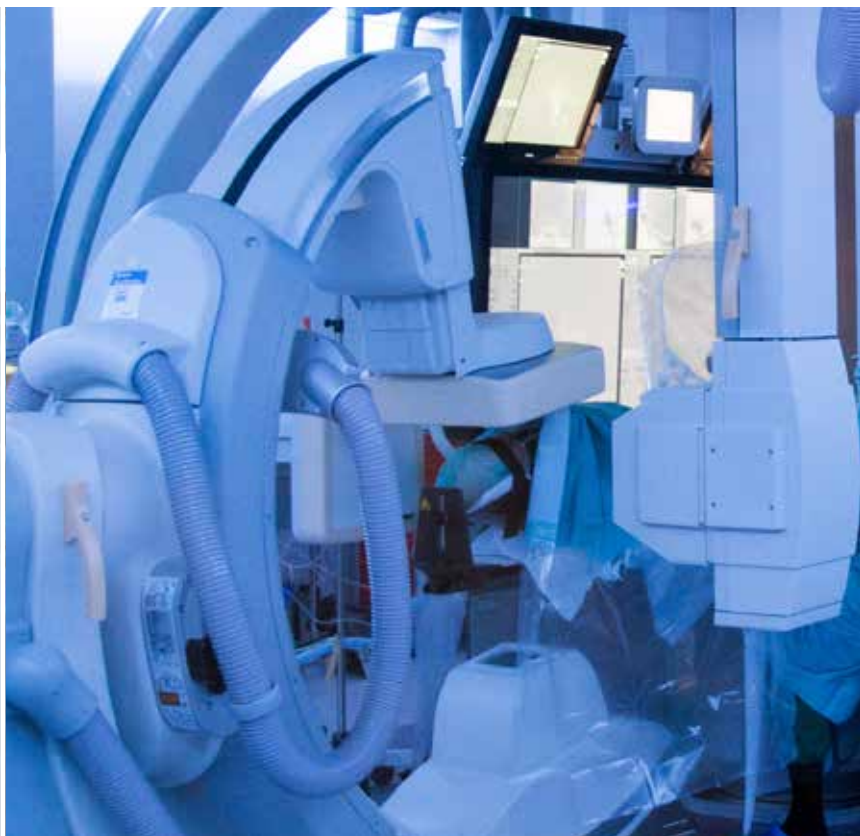
"Maar er blijven functies bestaan die zelfs binnen deze netwerken moeilijk te organiseren zijn omdat ze zodanig gespecialiseerd zijn en 24/7 wachtdiensten vereisen. We hebben met de interventionele radiologen toenadering gezocht over de netwerken heen omdat we deze hooggespecialiseerde zorg zo goed mogelijk willen invullen, in één groot

interventioneel centrum dat gelokaliseerd is op twee sites."

Dr. Luc Stockx (ZOL): "Het belangrijkste van de samenwerking is inderdaad de concentratie van expertise want enkel zo is een efficiënte en optimale behandeling mogelijk voor elke patiënt."

Foto (v.l.n.r.): dr. Luc Stockx, dr. Geert Souverijns, prof. dr. Sam Heye, dr. Martijn Grieten, dr. Thierry Boulanger

Hoe wordt de zorg concreet ingevuld?

Dr. Luc Stockx (ZOL): "Wat de interventionele radiologie betreft zijn er groepen van ingrepen. Ten eerste is er de endovasculaire behandeling van acute stroke. Patiënten die een beroerte krijgen door een klontertje in een bloedvat van de hersenen. Deze behandeling gebeurt op de sites van Genk en Hasselt. Want 'time is brain'. We willen geen tijd verliezen met het verplaatsen van de patiënt. Het is beter dat hij onmiddellijk wordt behandeld op de site waar hij binnenkomt."

"We zijn momenteel met een team van drie experts die deze behandeling kunnen uitvoeren en instaan voor de wachtdienst. Op ieder ogenblik kan 1 van deze 3 artsen zich naar de desbetreffende site begeven en ter plaatse de ingreep uitvoeren. Daar winnen we belangrijke tijd mee. En we zijn ook zeker dat de behandeling gebeurt door een expert. Moesten we ons als afzonderlijke centra organiseren dan moesten we ook een beroep doen op artsen met minder ervaring waardoor de uitkomst voor de patiënt minder is."

"Ten tweede zijn er de perifere radiologische interventies. Dit zijn endovasculaire of percutane interventies van aandoeningen van perifere organen zoals bv. galwegenaandoeningen, levertumoren en slokdarmva-

rices. Ook deze ingrepen zullen op de beide sites blijven gebeuren en verder ontwikkeld worden. Hier werken we op dit ogenblik onafhankelijk van elkaar, maar toch in overleg en volgens dezelfde gestandaardiseerde procedures. Met de komst van prof. Heye in Hasselt hebben we er een expert bijgekregen die een belangrijke boost kan geven aan de ontwikkeling van bijvoorbeeld chemo-embolisaties en radio-embolisaties van levertumoren."

"Ten slotte zijn er de niet-ischemische neuro-radiologische interventies. Dit zijn de behandelingen van bloedvatafwijkingen in de hersenen, zoals een gescheurd of toevallig gevonden intracranieel aneurysma, een arterioveneuze malformatie of durale arterioveneuze fistel. Meestal gaat het om zeer complexe ingrepen. Sinds onze samenwerking hebben we de mogelijkheid om deze ingrepen steeds met meerdere operatoren te kunnen uitvoeren; er staan tenminste twee experts samen aan tafel. Tijd speelt hier minder een rol. Hier hebben we de ruimte om de patiënt, na stabilisatie, naar het gespecialiseerde centrum te transporteren."

"Deze patiënten blijven we enkel in het ZOL behandelen. Deze expertise is hier reeds lange tijd aanwezig en ook beschikken we met het nieuwe interventieel centrum over de nieuwste

faciliteiten om deze patiënten te behandelen. Het is niet efficiënt deze activiteit op te splitsen en op beide sites te gaan ontwikkelen."

Zijn er ook samenwerkingsverbanden met de andere Limburgse ziekenhuizen?

Dr. Grieten (ZOL): "Zowel ZOL als Jessa hebben eigen geaffilieerde ziekenhuizen. Het is de logica zelve dat we nauw met hen samenwerken op dit vlak. Met deze supraregionale samenwerking bedienen we de hele provincie Limburg maar behandelen we ook patiënten over de provinciegrenzen heen."

Hoe ver staat de overheid met de erkenning van centra voor strokebehandeling?

Dr. Stockx (ZOL): "Dit is nog in bespreking, er ligt nog niets vast. Daaraan gekoppeld is dit ook een behandeling die wij momenteel gratis verlenen, samen met de materialen die we daarbij gebruiken. Op dit ogenblik zitten we in de laatste onderhandelingsronde met de overheid wat betreft de terugbetaling van de materialen. Ook wat het honorarium van de act betreft, zijn er besprekingen, maar hier is momenteel weinig over geweten."

Wat zijn de eerste ervaringen van de samenwerking?

Dr. Grieten (ZOL): "Ik denk dat de eerste resultaten vrij spectaculair zijn. We hebben

de afgelopen twee jaar een zeer sterke toename gezien van de stroke-interventies. Er is ook een meer systematische aanpak waarbij er een volledig pad uitgetekend is voor de behandeling van acute stroke. We zien dus niet alleen een toename van de behandelingen, maar ook zeer goede resultaten. Dat we die enorme groei op een zeer kwalitatieve manier hebben kunnen opvangen is, denk ik, het eerste resultaat van deze samenwerking. Dit bewijst dat de weg die we gekozen hebben ook de weg is die we moeten verderzetten."

Dr. Stockx (ZOL): "2015 is inderdaad een kanteljaar geweest voor de behandeling van acute stroke met endovasculaire technieken door de publicatie van de MR CLEAN trial en nog andere studies. Hier werd immers aangetoond dat de endovasculaire behandeling de gouden standaard is voor de behandeling van acute stroke, op voorwaarde uiteraard dat de patiënt beantwoordt aan de criteria. We zijn zowel in Hasselt als in Genk begin 2016 actief met die behandeling gestart."

"Wat het resultaat van de samenwerking betreft: sinds prof. Heye naar Hasselt gekomen is, hebben wij de samenwerking wederzijds op punt gesteld. Hij werkt momenteel ook één dag per week mee met de neuro-interventies in Genk. Vandaar dat wij altijd met twee en

soms zelfs met drie artsen aan de angiotafel kunnen staan, wat de kwaliteit van de behandeling ten goede komt."

"Ook de wachtdiensten verzekeren we samen. Dat maakt dat er 24/7 een expert van wacht is in Hasselt zowel als in Genk. Dit is vrij uniek in België: er is steeds een ervaren neuro-interventieradioloog beschikbaar voor het uitvoeren van een endovasculaire behandeling bij een acute stroke, daar waar het moet. Deze wachtdienst loopt sinds begin 2016 en heeft bewezen te werken."

Dr. Grieten (ZOL): "Intussen wordt het team ook ondersteund: naast dr. Stockx, dr. Boulanger en prof. Heye is er ook nog een fellow die onder supervisie fulltime bezig met interventionele radiologie. Daarnaast zijn er nog twee andere artsen die interventies doen. Dus eigenlijk bestaat het team uit zes artsen."

Beschikken jullie ook over gespecialiseerde verpleegkundige teams?

Dr. Souverijns (Jessa): "We juichen toe dat onze verpleegkundigen die minder ervaring hadden met complexe ingrepen de mogelijkheid gekregen hebben om een opleiding te volgen bij dr. Stockx en zijn team. Niet alleen de artsen zijn immers belangrijk, ook een goede verpleegkundige omkadering is cruciaal."

Hoe kijken jullie persoonlijk naar de samenwerking?

Prof. Heye (Jessa): "Ik kan alleen maar beamen wat hier al gezegd is. Persoonlijk vind ik het zeer aangenaam om op een open en constructieve manier samen te werken."

Dr. Boulanger (ZOL): "Ik vind de samenwerking en de groep enig in België. Dit type van samenwerking is een grote meerwaarde voor de kwaliteit van de zorg. Voor een veilige behandeling van de patiënt met specialisten die samen aan de tafel staan."

Dr. Souverijns (Jessa): "De samenwerking was misschien niet evident om op te zetten. Het is positief dat we nu op een efficiënte manier kunnen verdergaan en het centrum verder uitbouwen, zoals de radiotherapeuten in het LOC. Dit is een mooi, nieuw voorbeeld van samenwerking over de netwerken heen."

Grete Bollen